

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . 2-50 ар. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудні.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунщини). Екс-
педиция місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Нові переговори.

(X) Почали ся знов нові переговори між заступниками чеського і німецького народу. Ще 19. падолиста заявили німецькі клубові председателі на конференції тодішній, що они вважають конечною пересправу з чеськими заступниками, а сі останні заявили повну готовість до того, домагали ся лише, щоби ті переговори розпочали ся чим скорше. Ві вторник справді почав др. Кербер переговори наперед з німецькими заступниками, а в середу з чеськими, відтак покликали Чехи езекутивний комітет в Празі, на котрім чеські послы мають представити сю справу. На разі розходить ся о те, щоби установити основи до таких переговорів і предмети, яких они мають доторкувати ся, а самі переговори мали би почати ся після Різдва підчас бюджетової розправи в раді державній. Про сі вступні переговори маємо вже голоси ліберально-німецького і чеського дневникарства. З ліберально-німецьких дневників дізнаємо ся, що Німці висуввають питанє законного обезпеченя німецької мови державною або, як лагіднійше висловлюють ся — німецької посередничої мови, що вже і в своїй зеленосвятній програмі виписали яко неминучу свою потребу.

Висовуванє державної німецької мови і її законодавного признаня утрудняє вельми успіх всякого порозуміння, іменно задлятого, що не правительство, але німецькі сторонництва взяли на себе переведенє сего питання і надали сему не значинє дійсної потреби для одноцільної адміністрації і можливости порозуміння поміж державними властями, але пятно партійного інтересу. Тим способом домаганє такого посередничого становища німецької мови стає не потребою державною, але домаганєм одної народности, супроти котрої стають всі ненімецькі народности в державі.

Супроти сего домаганя німецьких сторонництв показує ся більше основаним домаганє Чехів о заведенє внутрішнього урядованя в чеській мові, на що і Німці в зеленосвятній програмі згоджували ся. Се домаганє ставили Чехи і давнійше і де журе не можна єму відказати оправданя, і лише Німці і Чехи компетентними сю справу ршати, коли тимчасом про державну мову мають право ршати не лише Німці і Чехи але й інші австрійські народности.

Ческа мова у внутрішнім урядованю може отже бути предметом переговорів між згаданими двома сторонами. Переговори мали би отже довести до ршення того питання, чи з одного боку Німці мають покинути свій більше теоретичний опір проти заведеня чеської мови у внутрішнім урядованю, а з другого, чи Чехи є зате склонні забезпечити роз'єм для полагоди австро-угорської угоди і торговельних договорів. Тоді можна би по тих персправах сподівати ся якогось певного успіху. Наколи би Німці, котрі по знесеню язикових розпорядків і розбитю правіці заняли непере-

чно визначне становище витязя, були би склонні зречи ся доктринерської ненарушимости зеленосвятної програми Чехам признати, що они вже мали і що їм Німці можуть признати без загроженя своїх народних інтересів, тоді можна би сподівати ся, що Чехи зобов'язуть ся не висувати більше національних жалоб, поки найнильнійші і найжизненійші інтереси державні, угода, митова тарифа і торговельні договори не будуть полагождені.

Але чи можна серед так неясних і таких замотаних відносин парламентарних сподівати ся здорового перебігу переговорів? Вельми трудно і ми думаємо, що сі переговори розібють ся знов о опір Німців, а Чехи також не схочуть відступити від свого оправданого домаганя.

Борба за руский університет.

З віча в Чернівцях.

На черновецькім вічу в справі руского університету у Львові ухвалена резолюція референта ак. Плятона Лущпаньського:

І. «Буковинські Русини-Українці ухвалюють вислати до Ради державної петицію на руки посла до парламенту професора пана Романчука, щоби правительство основало як найскорше самостійний українсько-руский університет у Львові, а до часу введеня єго в жите запровадило всі рівнобійні катедри на львівськім університеті з українською мовою викладовою і завело українську мову в урядованю університетських властей».

II. «Буковинські Українці-Русини зібрані на вічу устроєнім заходом української академічної молодіжи в Чернівцях дня 1. н. ст. грудня 1901. р. жадають і домагають ся від правительства основаня самостійного українського університету у Львові.

1) з уваги на те, що національний університет є конечно потрібний до успішного розвитку культурного кожного народу,

2) з уваги на те, що хоть артикул 19. конституції з року 1867. признає рівноправність усіх мов у школі і уважає доконечним, аби кождий нарід мав спроможність побирати освіту в своїй власній мові, не бувши примушеним учити ся иньшою краввою мовою — Українці-Русини над 3½ мільона душ в Австрії не мають ані одного свого університету,

3) з уваги на те, що утраквізм львівського університету зовсім не відповідає культурним потребам українсько-русского народа,

4) з уваги на тягарі, які носять Українці-Русини для держави і краю,

5) з уваги на великий зріст числа учеників українсько-русской народности по гімназиях,

6) з уваги на великий брак урядників і учителів гімназияльних, що могли би урядувати зглядно учити в українській мові,

7) з уваги на велике число Українців-Русинів на львівськім університеті,

8) з уваги на те, що українсько-руска мова вже на стільки розвинена, щоб можна подавати в ній виклади на університеті,

9) з уваги на те, що українсько-руска суспільність має вже достаточне число учених,

щоби ними заповнити університетські катедри факультетів».

II. Василь Сімович поставив ось яку резолюцію:

I. «Народне віче буковинських Українців-Русинів скликане заходом української молодіжи академічної на день 1. н. ст. грудня висказує своє сердечне признанє Українцям-академікам львівським за їх маніфестацію з дня 19. падолиста 1901. р. і за їх солідарність в переводжуванім сенатом елідстві,

II. рівнож висказує своє найгорячіше признанє делегованим за їх провід у висше згаданій маніфестації».

По закінченю рефератів забрав слово професор др. Маковей і поставив слідуячу резолюцію:

«Віче буковинських Українців висказує своє признанє студентам краківським, лубянським та товариству «Ognisko» а пятнує остро ретроградність тої части молодіжи польської, що виступила против наших змагань культурних».

Вкінці на внесенє п. Модеста Левицького ухвалило віче признанє черновецькому послови до ради державної п. др.ови Штраухероу і бук. послови Захарівви Богосевичеви за підписанє нашого внесеня посла Романчука в справі основаня українського університету у Львові. Всі резолюції віче приняло з одушевленєм.

На віче наспіли були привітні телеграми: з Відня дві, з Жидачева, з Путилова, з Неполоківців, Стефанівки, Радовець, Серету і Шашковець.

Віче в Лубні.

Славянські студенти гірничої академії в Лубні устроїли дня 28. м. м. велике віче в справі славянських університетів. Віче ухвалило резолюцію:

Лубоеньська молодіж академічна: руско-українська, польська, чеська, російська, хорватська, зібрана на вічу дня 28. с. м. заявляє: 1) гакатизм німецький, який в послідних часах прибрав пятно брутальности і гуньського варварства, уважає за незгідний з культурним становищем німецького народу; — 2) виходячи із сеї засади, що кождій народности прислугує право самостійно розвивати свою культуру і шкелати науку в своїм ріднім язичі, висше згадана молодіж уважає жаданя Русинів, Чехів, Словінців в справі заснованя університетів: українського чеського і словінського цілком оправданими і справедливими і рішучо протестує против акцій тих елементів, які криваво висше названіх університетів суть противні».

Наслідком сеї резолюції будуть в найблизшим часі від славянських студентів в Лубні внесені до ради державної петиції о заснованє трех славянських університетів.

Польська поступова молодіж.

Частина польської молодіжи, яка не могла згодити ся з резолюціями, які ухвалили члени «Czytelni i Akademickoї, устроїла оноді віче, на яким після оживленої дискусії ухвалено:

«I. Зваживши, що кождий нарід має право до самостійного культурного життя — що витворене у Львові сильного огнища умового життя Руси-України, яким безперечно став би ся руский університет, загатило би раз на все всі нинішні і будучі проби змосковщеня Русинів, — заявляємо ся з всею рішучостю за утворенєм окремого українсько-русского університету, при-

знаємо і підпираємо хвилині жаданя Русинів до утворення нових, рівнорядних руских катедр.

»II. Поступова молодіж польська уважає віче товаришів-Русинів з дня 19. м. м. за результат глибоких причин, котрих треба глядати в обиджених національних чувствах рускої молодіжки. Не бачучи тої виврозумілости і зглядности, якою повинні руководити ся люде науки у відносинах до молодих умів і горячих їх душ,

Сконфісовано.

»III. Против відозви сенату ухвалено видати відозву поступової молодіжки польської, в котрій сенатови висказує ся за его нетакт — — —

Прихильний польський голос.

Поважний політично-літературний місячник «Кгулука» пише в справі руского університету:

Справа руского університету є такою ясною! Тільки шалість шовінізма може затьмити ясний погляд на сю квестію. Австрійська конституція просто *наказує* відповісти так! просте почуте міжнародної справедливости рівнож *мусить* рішати на користь сего постулату руского народа! *Потреба* — супротив 5 гімназій (1 на Буковині) є також очевидною. *Можливість здійснення* — розуміє ся gradatim, в протягу 10 літ, не підлягає сумнівови. Отже звідки сей шалений рвет польської праси (з виімкою «Narząd-y» і «Mopі tor-a») чам можна усправедливити сї каломнії, кидані на руску молодіж за львівську демонстрацію?

Дійсно — лише злою волею шовіністів і назадників можна витолкувати собі сю сумну провву, передовсім грає тут ролю безграничне незрозумінє справ і руских змагань, про яке я поворив на вступі. Підношу з притиском, що підчас звісної демонстрації *не зобиджено ані слівцем* польської народности. Ударили кілька разів педелів (за що нікого не хвалимо), але се було природною річю, коли зважить ся, що сї хотіли насилу вдерти ся до салі, набитої студентами числом понад 650! Але *чи се може різнати ся з розбитєм бюста проф. Корчиньского в Кракові, або викальшуванєм св. Туліого на львівській політехніці?* Тож не зашкодило би польській прасі трохи більше зимної крови і тверезого ума при обговорюваню сєї справи. Вирочім і найбільша геца, хотійби 10.000 людьми уряджена, не може рішати сего, що народови, як цілости, належить ся.

Остатні збори „Академічної Громади“.

Погасло огнище руско-української академічної молодіжки у Львові. Товариство «Академічна Громада» перестало існувати.

В суботу о 7. год. вечером відбули ся в великій салі «Народного Дому» остатні надзвичайні загальні збори товариства. Виділ запросив на свідків сего сумного акту представителів всіх львівських руско-українських товариств і цілу львівську руску громаду. Сала заповнилася по береги, немало осіб стояло на коритарях. Серед глухої тишини голова товариства акад. Евген Бурачинський отворив збори промовою і представив присутного комісаря правительственного. В промові зазначив, що се є остатні збори «Громади» яко наслідок подій з послідних днів. Дальше перейшов коротко історію товариства від дня єї завязаня, представив, чам она прислужила ся суспільности і чам она була для молодіжки.

По вступній промові голови, секретар акад. Ковалів відчитав протокол з послідних загальних зборів, який прийнято без дискусії.

Референтом точки «розвязанє товариства» був заступник голови акад. Темняккий. Коротка промова, проголошена в піетизмом і поетизмом, кінчила ся внесенєм на розвязанє товариства. Тяжкий і глибокий сум було знати на лицах всіх присутних, не лише академіків. Хвиля була так троганюча, що в очах тисячки зібраних осіб засьвітили блискучі перлини, в доказ, як они всі щиро-горячо полюбили симпатичне товариство. Коли голова зарядив голосованє, «хто є за розвязанєм «Академічної Громади», в першій хвилі не піднесла ся ніодна рука, аж по хвилі рішали ся члени «Громади» на гірку конечність. Рука за рукою висувала ся несміло в гору, а очи запалювали ся огнем завзятя і резигнації.

За розвязанєм голосувало около двіста присутних членів товариства; против: ніхто.

Третю точку дневного порядку що-до майна «Акад. Громади» реферувал контролор товариства акад. Йосиф Чайківський і поставив внесенє, аби після статуту передати ціле майно Наук. Товариству ім. Шевченка з тим застереженєм, що оно має его віддати академічному товариству, яке колись в будучности завяже ся у Львові з подібним напрямом і цілю як «Академічна Громада». Збори прийняли се внесенє односторонно. По сїм акад. З. Шухевич виїс, аби пятах релігованих товаришів, яко перші жертви в борбі за руско-український університет у Львові, іменувати почетними членами «Громади». Однак статут «Громади» не допускає почетних членів товариства, тому ухвалено ім найглубше признанє.

Перед замкненєм зборів забрав ще слово проф. Грушевський, висказуючи надію, що не надовго працає молодіж, що она поверне і на теплім ще огнищі запалить нову ватру та закінчив словами: «Зберійте ся в знанє і вертайте до перерваної праці». Тисячі оплесків відозвало ся у відповідь на щирі слова захопоти і надії, почім промовив акад. Бурачинський, заявляючи, що молодіж тим усвідоміше буде працювати на чужині, аби до рідного краю повернути уруженними борцями в обороні народних ідеалів.

Відспіванєм пісні «Не пора» і «Ще не вмерла Україна» покінчили ся остатні збори «Академічної Громади», почім відбув ся величавий комерс в салі музичного товариства.

На комерсі промовляло кількадесят бесідників, а між иньшими відпоручники товариств поступової молодіжки польської і жидівської, працюючи горячо нашу молодіж у далеку путь — в чужину.

Ізидор Шараневич.

Ізидор Шараневич родив ся 4. (16.) лютого 1829. р. в селі Церковна коло Болехова, де его отець був парохом, а опісля переніс ся до села Козари коло Бережан. Ізидор ходив до гімназії в Бережанах; опісля зашпсав ся на богословський а потім на філософічний виділ у Львові. Здавши іспит на учителя гімназії, одержав місце при гімназії в Перемишлях, але скоро перенесено его до Львова, де пробував вже до кінця житя. 1864. р. (коли то умерла его перша жена Людвика з Желехівських) одержав він степенє доктора філософії. До 1871 був покійний учителем історії і географії в першій або академічній гімназії у Львові. Опісля іменовано его доцентом галицько-рускої історії на львівськїм університеті. Незабаром зістав суплентом-професором австрійської історії, а наконєць дійсним професором тої історії на тім-же університеті. 1872. р. іменовано его дійсним членом новозаложеної академії наук в Кракові, а 1884. заіменував его царський університет в Києві почетним доктором рускої історії.

Покійний здобув собі славу своїми історичними та археологічними працами не тільки в Галичині, але і далеко поза єї межами. — В першій мірі треба тут піднести его «Історію Галицько-Володимирекї Русї», котру напечатано 1862. р. Она відкрила очи многим Галичанам, бо вказала наглядно, що в східній Галичині має перевагу руский елемент і що Русиня — се пануюча нація в тій частині краю. Около того самого часу написав покійний монографію міста Львова та Галича. Крім того печатав Шараневич багато історичних і археологічних творів в польській та німецькій мові. От пр. на основі твору п. з. «Kritische Blicke in die Geschichte der Karpatenvölker im Alterthume und Mittelalter» признано єму катедру галицько-рускої історії на львівськїм університеті. Із писань в польській мові замітнійші ось такі: Sprawy kościelne na Rusi za Kazimierza W., Rys wewnętrznych stosunków Galicyi wschodniej w drugiej połowie XV. w., Rzecz o beneficja kościoła ruskiego za czasów Rzeczypospolitej polskiej і т. д. Покійний виготовив також кілька шкільних учебників в рускій і польській мові, а перша руска географія появилася згід его пера 1862. р. в Коломиї. — Шараневич печатав також багато своїх трудів в виданях «Галицько-рускої Матиці», в

ставропигійскім календарі «Временник», в часописи «Слово» і в декотрих польских та галицько-руских видавництвах.

Коли Ізидор став 1881. сеніором Ставропигійского Інститута, посвятивши від тоді всі свої сили і весь свій труд для того братства. Розглядаючись між старинностями того Інститута, дійшов він до переконаня, що з них можна зложити гарний музей. Тая гадка перемінилась в діло 1886. р. в 300-літній ювілей Ставропигійского Інститута, котрий то ювілей випав завдяки стараням покійного доволі величаво. Устроєно тоді виставу руских старинностей і напечатано ювілейну книгу. З вистави перенесено опісля ті старинности в музей, котрий існує до нині. Шараневич був одним з святіших чоловіком на галицько-уніятскім церковнім синоді, скликаним тодішнім митрополитом Сильвестром Сембратовичем. Великий такт та щира прихильність до галицько-рускої народної справи оправдували ту почесть, яка належала ся єму, як сеніорови Ставропигійского Інститута. Бож на сїм труднім становищу небіщик зберігав, як міг, народно-руского духа між своїми одномишленниками, які в послідні часи перейшли були в ультрамосковский табор.

НОВИНИ.

— Календар. Ві вторник: гр.-кат. Якова муч., Палладія; рим.-кат. Юдита. — В середу: рим.-кат. Стефана, Іринарха; рим.-кат. Дамазія.

— При зміні місяця просимо наших ВП. Передплатників вирізнати злізглости і відповісти пзред плату, бо інакше будемо приневолені здержати висилку нашої часописи.

— На руки посла Баврїньского вилинули дальше петиції брїдского і пістийского деканатів о пяталітні додатки для свьященїків, а з Ходячкова Малого, Винник і від руских свьященїків з Августинсуж о заснованє руского університету Львові.

— Недискретність. В нашій «гумористичній кутюк» питав ся раз наївний читач автора, як він міг написати історію бурської війни, коли она ще не скінчена? Автор відповів: Хибаж я мав чекати, аж мене випередить який конкурент!.. Видно, що і у нас стає деяким людем так спїшно, бо от один з судів драматичного конкурсу пише в «Буковині» рецензію в конкурсових творів та роздає нагороду, хотій ще певно всі судді навіть не прочитали всі конкурсові твори. Сей недискретний судець не лише підсуває свою субективну думку читаючому вагалови, який ще не має спроможности сконтролювати его осуд, але і може упередити других судіїв до нечитаню ще драми, яка в передвчасній рецензії є осудженою або вихваленою. Що більше: критик навіть по писемі здогадує ся, хто є автором якого твору і робить на се досить певні натяки. Вже поминувши, що при конкурсі не повинно ся навіть робити старань до відкритя incognito, то такі здогади можуть бути як-раз хибними, а тоді можуть зовсім некорисно вилинути на осуд «догадливого судця». Але оно і не має ціли, бож конкурс не є на те, щоб стала нагородженою драма «звісного, досвідного драматичного письменника», але на те, щоб одержала нагороду найліпша драма, хотій би зовсім незвісного новика. Красно є почити заслужених, але не менше корисно є захопити початкуючих. Тому найкрасше, коли для конкурсового судця особа автора є зовсім рівнодушною, а тільки даний твір є односторонньою і виключною підставою для виданя его осуду.

— В бюджетовій комісії пос. Барвіньский домагав ся при розділі міністерства торговлі: почти і телеграфи, щоби почтовий дневник розпоряджень видавао також в рускій мові (доси виходить в німецькій і польській), написів руских на почтових і телеграфічних урядах і на почтових печатках, а також, щоби почтові урядники уміли бодай читати і писати по руски.

— Сумні плоди польської гакати. «Утраквістична» учительська семінарія подлена тепер на два табори. Кандидати-Поляка, як сего бажала собі Gazeta Narodowa, не подають руки своїм товаришам-Русинам. Ученики одной класи сторонять від себе, як кіт від собаки. Гарний се утраквізм та гарні кандидати на учителів «z guskim językiem wykładowym».

— Академічний сенат — а польська молодіж поступова находять ся в конфлікті, що грозить подібною розвязкою, як справа руско-українських академіків на львівськїм університеті. Поступові польські академіки видали відозву, в якій боронять нашу молодіж перед знаною відозвою сенату до університетских студентів. Змісту відозви не наводимо з огляду на конфі-

скату але досить, що сенат виточив слідство кільком академікам, що їх посуджує о зрадогане відозви.

— **Міністер др. Гартель** прийняв в суботу депутацию львівських Русинів крил. о. Чапельського і ем. директора Борковського, котру представив пос. Романчук. Депутация вручила міністрови пропам'ятне письмо в справі руского університету, а при сій нагоді подала міністрови поленена про події на університеті. Міністер прирік всі ті справи основно розслідити і видати потрібні розпорядки, але заравом просив депутатів з свого боку впливати на усхоконає і полагоду масового виступленя руских студентів.

— **ВПреоєсьв. митрополит Шептицький** доносить ректоратови духовної семинарії, що приїде до Львова в понеділок або найдалше ві вторник рано.

— **Дрогобичанам в альбом.** Tygodnik Samborsko-Drohobuski пише: Перед звиш 10 літами підчас працаня о. Ломийського, зложено і то на внесене одного з беручих участь Поляків (блаженні, давні часи! — «Русл.») кілька здр. на пам'ятник народного поета Тараса Шевченка, який для симетрії мав би стати на плянтах недалеко пам'ятника Міцкевича. Складку, о скількико знаю, зложено на книжечку міської Шадниці як фонд на пам'ятник Шевченка і на сїм копець. Про почату складку забули, видко, дрогобичці Русиня, не думають зовсім про здійсненє піднятої гадки, і правдоподібно чекають, чи не найде ся знов Поляк (такий вже не найде ся — «Русл.»), який би справу взяв в свої руки, завязав комітет, виставив пам'ятник, віддав їм «такую» в посіданє і... завстидав Русинів?! Отже так то почитають дрогобичці Русини свої народні ідеали! Так працюють над добром і щастем люду!

— **Демонструющий Львів.** Оноді гімназисти у Львові хотіли демонструвати перед німецьким консулятом, але поліція забігла їм дорогу і розігнала дїтвору, частуючи єї кулаками. Не можна дивувати ся молодим патріотам, що в демонстрації перед консулятом шукають мести за переслідуване познанських Поляків Прусаками, — коли самі старі батьки і матери так роблять. Вчера по відслонено пам'ятника Корнеля Уейского при ул. Академічній товпи зібраних без команди, як пишуть польські дневники, рушили перед німецький консулят. Відділ поліції цофнув ся перед товпами і станув перед будинком консуляту, аби в потребі оборонити входних дверей. За хвилию надтягнули хмари львівських горожан і загуділи крики «regeat», «ганьба», «проч з Прусаком», а грудки снігу і глини посилали ся у вікна консуляту. Поліція стояла немічна і безрадна, а коли товпи перематерували, аж тоді надійшли 2 компанії війська і швадрон гузарів. В продовженю демонстровано ще перед пам'ятником Голуховского, але ту поліція порадила собі шаблями і розігнала демонстрантів.

— **Андріївські вечериці в Тернополі.** Кругок жіночий філії Руского Товариства педагог. в Тернополі устроєє в четвер дня 12. с. м. в комнатах «Рускої Бесіди» Андріївські вечериці з отсею програмою: 1) Відчит проф. д ра Володимира Левичко. 2) Томболя, до котрої жертвували Ви. Пані сего Товариства прегарні ручні роботи на фанти. 3) Забави товариські з вороженєм і пр. Початок о 8. год. вечером. Вступ від особи 20 сот. Дохід з вечерниць призначений до фонду на Інститут дївочий в Тернополі. О численну участь в вечерницях просять місцеву і заміслєву нашу інтелігенцію — Виділ: *Марія Солтисова, Т. Стажевичева, О. Вітошинька, Е. Крушельницька.*

— **З Коломиї.** Ряд відчитів відбуде ся з Коломиї заходом тамошної філії руского Тов. педагогічного. Дня 4. грудня мав читати проф. Сальо про відродженє німецької літератури в XVIII столітї, далше пйдуть відчити проф. Кузьми, Масляка, Іванця, Наливайка, Білика і ин. у відступах одномісячних. Головним старанєм виділу є тепер оснувати дївочий інститут, що з звякою певністю буде вже отворений з початком другого шкільного року.

— **Одноцільна акция помочи для академічної молодіжи.** Одержувмо отсе письмо: В цілі одноцільного веденя адміністрації фондом складок на підмогу для академічної молодіжи прошу Поважану Редакцию передати зібрану на ту ціль суму беспосередно до товариства взаїмного кредиту «Діфтер» на книжочку ч. 1.800, на котру ульокував і льокує вибраний ад нос комітет всі датки. — Бажанєм комітету є вести акцию і адміністрацию одноцільно, бо вже зголошують ся делегати академіків о виплати на потреби товаришів.

— **Курс кутя коний.** Заряд школи кутя коний при академії ветеринарії у Львові подає до відомости, що перший шестимісячний курс кутя коний в 1902. р. розічнє ся від дня 2. січня і буде тревати до 30. червня 1902. Челядники ковальські, що хотіли би записати ся на той курс, мають зголосити ся в протягу місяця грудня с. р. в канцелярії повисшого заведеня (ул. Кохановского ч. 33) і предложити: 1) сьвідощтво скінченюї з добрим поступом школи народної;

2) сьвідощтво визволеня і 3) сьвідощтво відбутої бодай двоїтної практики челядоночї.

— **Намірене убійство.** При улици Сикстускій під ч. 13 у Львові є влассительскою каменіці пані Каролина Відацка, вдовица по шлюсарю, женщина вже старша, матір двох синів. Оноді по 4. год. хтось задукав до дверей, а коли Відацка отворила, увійшов якийсь чоловік, що мав голову завязану хусткою, а замкнувши за собою двері, кинув ся на Відацку, звалив на землю і став чимсь твердим бити по голові. Коли Відацка стала кричати на ратунок, чоловік той крикнув: «Я тебе поратую — сконашє ще нині, бо так мені наказано!» — На крик Відацкої вбігла сторожиха, але незнакомий так єї вдарив, що она аж захитала ся. В тій хвили вбігли ще дві служниці і стали кричати. Аж тоді злочинець надумав ся втікати, а то там більше, що гадав, що вже убив Відацку, бо она не віддавала ся. В дверех станула одна служниця і хотіла єго задержати, але він єї відтрусил і вибіг на улицю. Служниця з криком поустали ся за нам, але він вбіг на улицю Шайнохи, звідси на Коперника і щез. Тимчасом Відацку піднесено з землі і посаджено на кріслі. Лице єї було зовсім залите кровю, так само і сукня. Сусідки стали зливати єї водою. Прибув і лікар та сконстатував аж пиль раи на голові, з котрих одна сягала аж до кости і була більше як 10 цмт. довга. На щастє рани показали ся не дуже небезпечні для життя Відацкої, а то головно задля єї сильної будови тіла. Хто був той злочинець, годі знати. Поліційні агенти слідять тепер за ним пильно є здогад, що то був вчинок мести, а злочинець був наймлений. Говорять щось о якийсь інтризі бабєській, о коханці одного із синів Відацкої, але поки-що злочинця не зловлено і справа не вяснена.

— **Писар громадский злодієм.** Кароль Кльоц писар громадский в Будневі коло Тернополя розбив тамошню касу громадску штабою заліза і забрав з неї 600 К та втік. Кльоц при розбиваню покалічив собі руку, він є брутєт, середного росту.

— **Фальб** заповів легку зиму. В січні мав бути тепло і мало снігу. Лише від 6. до 8. буде падати сніг, а межі 21. а 26. дощ. Зате в лютім і в марцю буде богато снігу, але високіх морозів не буде. Цвітєнь мав бути студенійший як марець.

— **Против куреня папіросів** завела ся в північній Америці така на добре борба. В радї міста Чикаго поставлено внесєє, щоби на 600 кроків довкола кождої школи не вільно було продавати ані папіросів, ані паперців, ані тютюну. Крім того, кождий, хоч би продав дїтем тютюн, буде остро караній. (Отсе може би у нас здало ся). Ще острійший заказ видано в Оклагома. Кожда особа, фірма або товариство, коли би сироваджували або передавали комусь другому тютюн і паперці або тютюн до жутї, мають бути остро карані. Крім родителів і опікунів не сьміє ніхто дїтем низше 15 літ давати тютюн, паперці або й тютюн до жутя. За продаване папіросів, тютюну і паперців визначує ся кара не менша 240 а не більша 960 корон.

— **Іспит божевільного.** Перед комісією іспитовою для учителів шкіл середних в Будапешті відбув ся недавно небувалий доси іспит. Перед комісією станув кандидат в супроводі лікаря і одного дозорця із заведеня для божевільних. Коли здивовані екзамінатори спитали, що то має значити, розповів лікар, що кандидат є бущим суплєнтом гімназьяльним, котрий з причини великого напруженя ослаб на умі. В заведеню для божевільних учив ся він пильно далше до іспиту цілими днями і ночами, а єго постійною гадкою було здати іспит професорский. По чім відбув ся іспит, божевільний відповідав знаменато на кожде питанє і здав іспит з відзначенєм та з патентом на професора вернув назад до заведеня.

— **Наука руского язика і письменства для дївчат,** що ходять до не-руских шкіл, відбуває ся що суботи від 3. год. пополудня в домі при Стрілецькій площі ч. 6. в партері в школі виділової ім. Т. Шевченка. Виділ «Руского товариства педагогічного» звертає ся з уклїнною прозвбою до патріотичних родителів і опікунів, щоби заохотили свої дїти ходити на сю науку, котрої хосєність повинна бути ясною кождому тямущому Русинови. Ся наука відбуває ся в трех курсах. На найвисшїм курсі учить професор рускої гімназії др. Іван Конач.

— **Красвий Союз кредитовий** у Львові має на складі ось такі друки для руских товариств кредитових: 1) Книгу дневників аркуш по 10 сот. 2) Замкленя місячні 2 аркуші 5 сот. 3) Інвентар довжників аркуш по 5 сот. 4) Інвентар вкладників аркуш по 5 сот. 5) Інвентар уділів аркуш по 5 сот. 6) Книгу головну аркуш по 10 сот. 7) Книгу ліквідацийну аркуш по 10 сот. 8) Книгу вкладок щадничих аркуш по 10 сот. 9) Книгу уділів членських аркуш по 10 сот. 10) Реєстр членів аркуш по 10 сот. — Купувати і замовляти можна в канцелярії «Красвого Союза кредитового» у Львові, рынок ч. 10, I. поверх.

— **Переписка Редакції.** ВП. Кюрн. Уст. в Гол. Вірш передали «Комареві». Ми-б вислали радо «Руслана», та не маємо Вашої адреси. «Кавказ» радо прийємо ся печатати. — ВП. о. Гр. в С. Листу складок оголосить комітет сими днями. Чи як-раз Ваші гроші прийшли, ми не усїли розвідатись, бо складки приходять на кілька рук. Але жадної обави не може бути, бо так але не є з галицькими почтами, щоби пропадали гроші. Газета, календар, ілюстрация — се що иньшого, се може пропасти...

— **Родимці! Памятайте про будову руского театру у Львові!**

Наука, штука, література.

— **Дзвінок, ч. 23, з дня 5. грудня 1901.** Зміст: Дивні пригоди Комаха Сангвіна, ним самим розказані (Дальше). — Перевід з московської мови. (Приказка). — Польованє гуцулів (ілюстрация). — Не нам загубати. — Галька. — Сила пісні. — Загадка.

— **Бібліотека клясикив римских і грецких.** Зошит І. К. Юлій Цезар. Вспомини о війні з Італійцями (книга І. розділ 1—30). Переві І. Франчук, Коломия. З друкарні і накладом М. Білоуса 1901.

Телеграми.

Краків, 9. грудня. До деканів виділів правничого, філософічного і медичного зголошують ся рускі академіки зі Львова. Доси внесєє кільканацять подань о прийняте на Ягайловский університет. Поданя будуть полагождєні в найблизших днях.

Відєнь, 9. грудня. Приїхав ту намісник гр. Пінійський.

Відєнь, 9. грудня. Засіданє державної ради розпочало ся нині о 3. год. пополудни.

Вілгород, 9. грудня. Робітники і студенти устроїли вчера демонстрацию проти нового правого закона і закона о стоваришенях. Поліция уживала оружя і арештувала кільканацять осіб.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок «Красвого Союза кредитового», стоваришеня зарєстрованого з обмеженою порукою у Львові за місяць падолист 1901.

Стан довжний:

1. Уділи	30.969 кор. 70 сот.
Фонд резервовий	978 „ 12 „
2. Вкладки:	
Стан з початком місяця падолиста 1901	347.250 к. 46 с.
вложено	30.002 к. 90 с.
винято	11.351 к. 05 с.
Стан з кінцем падолиста 1901	365.902 „ 31 „
3. Сальдо відсотків	14.359 „ 79 „
4. Спеціальна резерва	127 „ 88 „
5. Непіднята дивиденда за р. 1900	702 „ 88 „
Сума	413.040 кор. 68 сот.

Стан чинний:

6. Позички уділені:	
Стан з початком місяця падолиста 1901	360.155 к. 72 с.
сплачено	4.706 к. 50 с.
уділено	12.360 к. — с.
Стан з кінцем падолиста 1901	367.809 кор. 22 сот.
7. Движимости	816 „ 70 „
8. Льокації	39.047 „ 20 „
9. Кошти спору	87 „ 39 „
10. Кошти адміністрації	3.610 „ 53 „
11. Готівка	308 „ 82 „
12. Друки для товариств	449 „ 81 „
13. Папери фонду резервового і спеціальної резерви	911 „ 51 „
Сума	413.040 кор. 65 сот.
кредит товариств	180.767 —
кредит скриптовий	100.179-32
кредит вексельвий „	86.862-90
разом	367.809-22

Членів прибуло 1, убуло —, остало з кінцем падолиста 1901. 352 з 796 декларованими уділами в сумі 39.800 кор. Стопа процентова від вкладок 4½%. Стопа процентова від позичок 5½—7½%. Львів, дня 2. грудня 1901.

